

OTSUS

12.01.2018 nr 5-5/2018-005

Koondumisele nr 37/2017 SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla ja SA Hiiumaa Haigla loa andmine

Koondumine

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla (edaspidi PERH) esitas 29.12.2017 Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt on PERH ühinenud SA-ga Hiiumaa Haigla. Nimetatud ühinemise aluseks on 21.06.2017 tehtud SA Hiiu Maakonna haigla asutamisosus ja 24.07.2017 sõlmitud SA Hiiu Maakonna haigla (ühendav ettevõtja) ja SA Hiiumaa Haigla (ühendatav ettevõtja) ühinemisleping.

Tehingute tulemusel ühinesid PERH ja SA Hiiumaa Haigla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lg 1 p 1 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 02.01.2018 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 1 kohaselt on koondumise osaline ühinev ettevõtja või ettevõtja, kelle osa ühendatakse.

Seega on koondumise osalisteks PERH ja SA Hiiumaa Haigla.

PERH asutati Vabariigi Valitsuse 25.07.2001 korraldusega nr 556-k. PERH-i valitseva mõju alla kuuluvateks raviasutusteks on Mustamäe Haigla, Eesti Onkoloogiakeskus, Tallinna Psühhiaatria haigla, Kivimäe Haigla, Nahahaiguste Haigla, Kutsehaiguste Kliinik, Arstlik Perenõuandla, Keila Haigla ning Põhja-Eesti Verekeskus. Lisaks on PERH omandanud valitseva mõju SA Läänemaa Haigla ja SA Raplamaa Haigla üle (Konkurentsiameti 27.01.2016 otsus nr 5.1-5/16-003). PERH on piirkondlik haigla, mis osutab ambulatoorseid ja statsionaarseid tervishoiuteenuseid kõikidel eriarstiabi erialadel, v.a. lastehaigused. Lisaks, nagu seda ilmestab käesolev koondumine ja sellele eelnenud SA Läänemaa Haigla ja SA Raplamaa Haigla üle valitseva mõju omandamine, võtab PERH järjest üle üld- ja kohalike haiglate tegevusi. Selline üld- ja kohalike haiglate üle valitseva mõju omandamine toimub vastavalt Vabariigi Valitsuse 04.07.2014 korraldusega nr 296 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/308072014005>) kinnitatud dokumendile: „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020“, mille kohaselt peab üld- ja kohalike haiglate arv, kus regionaalhaigla on omandanud osaluse/otsustusõiguse moodustama 2023. aastaks 80%.

SA Hiiumaa Haigla asutas Vabariigi Valitsus 17.02.2002 korraldusega nr 870 "Sihtasutuse Hiiumaa Haigla asutamine". Tegemist on üldhaiglaga, mis peab patsientidele osutama ambulatoorseid ja statsionaarseid tervishoiuteenuseid erakorralise meditsiini, sisehaiguste ja üldkirurgia erialal ning omama selleks anestezioloogilist, laborimeditsiinilist ja radioloogilist valmidust. Täiendavatele nõuetele vastamise korral võib osutada tervishoiuteenust piiratud ulatuses ja keerukuse tasemel ka teistel erialadel. SA-l Hiiumaa Haigla on tegevusluba eriarstiabi (L02529) ja õendusabi (L04067) osutamiseks. Haiglal oli 2016. aastal avatud 20 aktiivravi ja 13 statsionaarse õendusabi voodit. Haigla vastutuspiirkonnaks on Hiiumaa.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Vastavalt KonkS § 27 lg 7, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja või samasse kontserni kuuluv ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate või ettevõtja osade üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive, kelle üle omandatakse valitsev mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe aasta jooksul.

Arvestades koondumise osaliste käibeid ning PERH-i poolt eelneva kahe eelneva aasta jooksul omandatud üldhaiglate käibeid, ületavad koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ning kummagi koondumise osalise käibed eraldi KonkS § 21 lg 1 sätestatud kriteeriumid, mistõttu kuulub koondumine kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Koondumise osalised kuuluvad „Haiglavõrgu arengukavas“¹ sätestatud haiglate loetellu, nende tegevus on põhjalikult ja üksikasjalikult õigusaktidega reguleeritud ning valdav osa nende poolt osutatavatest tervishoiuteenustest tasustatakse Haigekassa kaudu. Vähesel määral osutavad mõlemad koondumise osalised ka tasulisi tervishoiuteenuseid, mille eest maksavad patsiendid ise.

Konkurentsiameti hinnangul võib patsientide seisukohast lähtudes eristada Haigekassa poolt tasustatavaid tervishoiuteenuseid ja tasulisi tervishoiuteenuseid.

Konkurentsiamet on varasemalt hinnanud konkurentsi toimimist seoses AS Ida-Tallinna Keskhaigla tegevusega ning leidnud, et AS Ida-Tallinna Keskhaigla ei osuta Haigekassa

¹ Vabariigi Valitsuse 02.04.2003. a määrus nr 105 [Haiglavõrgu arengukava](#)

poolt rahastatavaid tervishoiuteenuseid vaba konkurentsi tingimustes². Konkurentsiameti hinnangul kohaldub nimetatud hinnang ka käesoleva koondumise osaliste tegevusele. Seega arvestades, et „Haiglavõrgu arengukavas“ loetletud haiglad Haigekassa poolt rahastatavate tervishoiuteenuste osas omavahel ei konkureeri, ei kaasne ka käesoleva koondumisega selles osas mingeid muutusi.

Tasulised tervishoiuteenused patsientidele moodustasid aastal 2016 PERH-i konsolideeritud tervishoiuteenuste mahust 0,8%, SA-1 Hiiumaa haigla 1,85%. Tasulisi teenuseid osutas SA Hiiumaa Haigla peamiselt ravikindlustuseta patsientidele ja vähesel määral füsioteraapia (liikumisravi) teenust statsionaarse õendusabi patsientidele. PERH-i tasuliste tervishoiuteenuste käibest moodustavad absoluutse enamuse onkoloogilise ravi protseduurid, bariaatrilised operatsioonid ning naha- ja suguhaiguste raviteenused, mida Hiiumaal ei osutata. Tasulise tervishoiuteenuse tarbimisel on eriti ambulatoorse eriarstiabi korral suur osatähtsus patsientidel, kes soovivad eriarsti vastuvõtule kiiremini, kui seda võimaldab Haigekassaga sõlmitud lepingumahust tingitud järjekord.

Arvestades, et koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda Haigekassa poolt tasustatavate tervishoiuteenuste ega tasuliste tervishoiuteenuste osas, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise osalised ei konkureeri omavahel ega ka teiste „Haiglavõrgu arengukavas“ loetletud haiglatega Haigekassa poolt rahastatavate tervishoiuteenuste osas. Seega ei kaasne ka käesoleva koondumisega selles osas mingeid muutusi. Samuti ei mõjuta antud koondumine oluliselt konkurentsiolukorda tasuliste tervishoiuteenuste osutamisel, eelkõige seetõttu, et: (i) tasuliste tervishoiuteenuste osatähtsus koondumise osaliste tegevuses on marginaalne ning (ii) PERH-i ja SA Hiiumaa Haigla poolt osutatavad tasulised tervishoiuteenused on enamasti erinevad.

Eeltoodule tuginedes on Konkurentsiamet seisukohal, et koondumine ei tekita ega tugevda turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses ning ei kahjusta oluliselt konkurentsi. Seega ei esine antud koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

² Konkurentsiameti 22.02.2013.a hinnang nr 5-1-4/12-0010-146
(http://www.konkurentsiamet.ee/public/Seisukohad_ja_arvamused/Konkurentsiameti_hinnang_22_02_2013_ITK.pdf)

otsustan:

anda luba SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla ja SA Hiiumaa Haigla koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

*Konkurentsiameti 12.01.2018 otsuse nr
5-5/2018-005 ära kiri on samane
originaaliga.*

/Veiko Ilves/ 26.01.2018